

BIJENPACT Gemeente Schiermonnikoog

Met het ondertekenen en uitvoeren van dit BIJENPACT geeft de gemeente Schiermonnikoog uitvoering aan de Global Goals (Duurzame Ontwikkelingsdoelen) van de VN. Het BIJENPACT draagt bij aan Global Goal 15 Leven Op het Land, door het beschermen van ecosystemen en het voorkomen van uitsterven van bedreigde diersoorten, zoals wilde bijen.

Bermen en grasvegetaties

In alle bermen en grasvegetaties, met uitzondering van gazon dat wekelijks gemaaid wordt, zetten we het beheer van maaien en afvoeren voort. Door dit verschalingsbeheer maken we de juiste omstandigheden voor kruiden om zich te vestigen. We zorgen ervoor dat waar mogelijk altijd 30% van de grasvegetatie blijft staan (gefaseerd maaien), zodat bijen en insecten daar een schuilplaats en voedsel kunnen vinden.

Waar grasvegetaties verdrongen worden door bomen die zich spontaan vestigen willen we schapen inzetten om de grasvegetatie open te houden.

Gazon

Als we nieuw gazon zaaien, zaaien we witte klaver mee als snoepgoed voor bijen. Ook onderzoeken we of we enkele gazons kunnen omvormen naar bloemenweide met verwilderingsbloembollen.

Bos

Tussen bos en grasvegetatie zorgen we voor een geleidelijke overgang, zodat bijen en insecten daarvan kunnen profiteren. We snoeien gefaseerd om de natuurlijke bosranden en open plekken te maken om voldoende aantrekkelijke leefruimte voor bijen en insecten te behouden.

Bomen en struiken

Als we in het dorp nieuwe bomen en struiken aanplanten geven we de voorkeur aan een divers assortiment bomen en struiken. Daarbij kiezen we planten die bijdragen aan biodiversiteit en aantrekkelijkheid door vorm, kleur, bloei en vruchtzetting. We streven ernaar dat er gedurende het hele jaar drachtplanten bloeien (nectar en stuifmeel).

Nestelplekken

We leggen nestel plekken aan voor bijen. Bijvoorbeeld bijenhôtels/insectenhôtels, stapelmuurtjes van hergebruikte tegels en nestkasten.

Tuin gemeentehuis

We gaan een groot deel van de tuin van het gemeentehuis bijvriendelijk inrichten. Dat doen we door een bloemenweide aan te leggen met plantensoorten die goed groeien en bloeien op arm duinzand.

Onkruid en plagen

De gemeente gebruikt al jaren geen chemische middelen voor het bestrijden van onkruid en plagen en dat zetten we voort.

Samenwerking

De gemeente wil samenwerken met andere overheden, natuurbeheerorganisaties en BIJENPACT-houders bij kennisdeling en bij afstemming van beheer en inrichting.

We denken onder meer aan:

- a) Het afstemmen en waar mogelijk gezamenlijk uitvoeren van (maai)beheer met Natuurmonumenten en Wetterskip Fryslan.
- b) Het afstemmen en stimuleren van het bijvriendelijk onderhouden van openbare ruimte en tuinen in bezit van WoonFriesland.
- c) Het delen van materieel.
- d) Inspiratie zijn voor andere gemeenten.
- e) Het bieden van ruimte aan het uitvoeren of testen van innovatieve projecten.

Biodivers boeren

De agrariërs op Schiermonnikoog hebben hun bedrijfsvoering biodivers gemaakt. Door akkerrandbeheer en het laten groeien van kruiden op de weilanden krijgen bijen en insecten volop de ruimte. Plannen voor het verwerken van organische reststromen op het eiland tot meststof voor de landerijen gaan bijdragen aan een beter bodemleven. De gemeente wil dit faciliteren door tuinafval aan te leveren voor het maken van compost en/of Bokashi.

Honingbij

Op Schiermonnikoog is het station voor Carnicateelt actief. Zij telen zachteardige raszuivere Carnicakoninginnen voor belangstellende imkers. De gemeente onderschrijft het belang van dit koninginnenteeltstation en het belang van de honingbij voor de bestuiving van gewassen.

Wilde bijen

In samenwerking met Natuurmonumenten inventariseren we welke wilde bijen op Schiermonnikoog aanwezig zijn. Wilde bijen zijn veelal afhankelijk van enkele plantensoorten (waardplanten). Door te weten welke wilde bijen er op Schiermonnikoog leven, kunnen we gericht beheer voeren om de omstandigheden voor de bijbehorende waardplanten te verbeteren.

Natuurverbondenheid

We willen de natuurverbondenheid verhogen bij de bewoners van het eiland. Met aandacht voor álle bewoners, niet alleen van diegenen die al met de natuur begaan zijn of die we vaak treffen bij bijvoorbeeld inspraakavonden. We denken aan:

- a) Communicatie gericht op bewustwording - bijvoorbeeld door goede voorbeelden en initiatieven in de spotlight te zetten, biodiversiteit verhogende tips en tricks te delen en informatie op de website, in de nieuwsbrieven en op sociale media.
- b) Meewerken aan onderzoeken om natuurverbondenheid te meten en te verhogen door bijvoorbeeld pilots uit te voeren.

Inwoners activeren

We willen burgers handvatten geven om zelf aan de slag te gaan. Bijvoorbeeld met biodiversiteit verhogende *tips and tricks* voor de eigen tuin - hierbij willen we gebruik maken van bestaande campagnes en beschikbare informatie. En door informatie over biodiversiteit op te nemen in de inspiratiegids (over)tuinen. We dragen bijvriendelijk handelen uit tijdens de SDG-markt die de gemeente organiseert.

Educatie

We willen kennis over het belang van bijen en insecten bevorderen. Dat doen we onder andere door:

1. Groene inrichting nieuw schoolplein:
We willen de kinderen in onze gemeente al vroeg bekend maken met bijen en biodiversiteit. In de komende jaren wordt een nieuwe school gebouwd. We willen het schoolplein en de nabije omgeving groen inrichten.
2. Kennis verbreden en enthousiasme verhogen van eigen personeel. We denken aan:
  - a) Scholing van het (buiten)personeel door middel van excursies - bijvoorbeeld op bezoek bij andere gemeenten of naar voorbeeldgebieden binnen de gemeente.
  - b) Voorlichting van het eigen personeel door middel van lezingen - van eigen personeel of inspirerende sprekers. Incl. op de hoogte blijven van laatste wetenschappelijke inzichten. Aanbieden van een brede cursus - incl. plantenkennis, biodiversiteit, beheer met schapen etc.
  - c) Hosten van een kennisevenement op het eiland - inclusief aandragen van casestudies of bottlenecks in onze gemeente. Het eerste kennisevenement vindt in de nazomer van 2022 plaats.

Alle insecten tellen mee!

Waar we het hebben over bijen bedoelen we alle insecten. Want hoe meer insecten er zijn, hoe meer voedsel er is voor vogels en andere insecteneters.